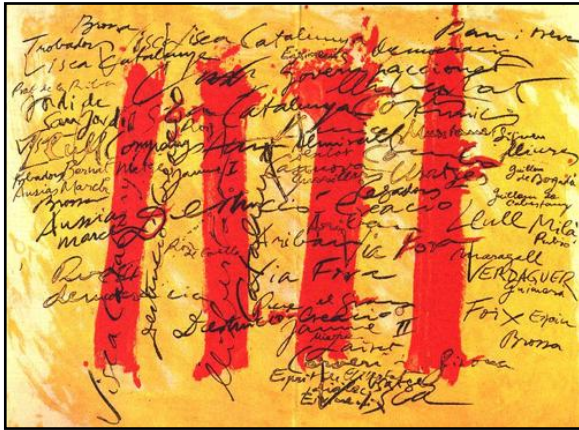

Biblioteques de Barcelona
Biblioteca Guinardó - Mercè Rodoreda

POESIA I AVANTGUARDA A CATALUNYA

La literatura avantgardista va sorgir al primer terç del s. XX a França i Itàlia, amb la voluntat de trencar amb els estils artístics vigents en una societat molt més dinàmica que no pas la del s. XIX. En nom de la modernitat, els avantgardistes defensaren la destrucció del passat i la recerca de noves i provocadores formes d'expressió en l'Art. Quant a literatura, la primera avantguarda va beure de dues grans tradicions: la poesia visual, amb arrels als [poetes alexandrins](#) del s. III a.C.;

i la poesia simbolista representada per [Rimbaud](#), [Verlaine](#) i [Mallarmé](#).

A Catalunya hi trobem ben aviat representants dels diferents moviments de la literatura d'avantguarda donades les intenses relacions culturals i econòmiques de Barcelona amb Paris, i el canvi socio-cultural derivat de la industrialització. S'hi poden distingir tres etapes:

Entre 1916 i 1924 irrompen a Catalunya les noves formes d'expressió. [Josep M. Junoy](#), considerat l'autor del primer cal·ligrama en català: *Oda a Gwynemer* (1915), serà un dels principals introductors de la poesia avantgardista europea gràcies a la revista "Troços" (1916-1917). Amb tot, al període hi predomina la poesia futurista, caracteritzada per el culte a la velocitat i a la tecnificació, de la que en [Joan Salvat-Papasseit](#) és el màxim exponent. El manifest [Contra els poetes amb minúscula](#) (1920) l'apropà al moviment de [Marinetti](#) i a l'esperit *nouveau* d'[Apollinaire](#). D'entre la seva obra hi destaca [L'irradiador del port i les gavines](#) (1921) i *Óssa Menor: fi dels poemes d'avantguarda* (1925). A més en Salvat-Papasseit dirigí les revistes "Un enemic del poble", "Trossos" i "Arc-Voltaic", on col·laborà amb [Joaquim Folguera](#) i [J.V. Foix](#). L'any 1917 s'edita a Barcelona la revista "391" dirigida pel Dadà francès Francis Picabia. També s'inicià en aquest període l'Ultraisme, moviment proper al Futurisme on va prendre part [Gabriel Alomar](#). El 1923 sorgeix l'anomenat **Grup de Sabadell** format per [Joan Oliver "Pere Quart"](#), [Armand Obiols](#) i [Francesc Trabal](#), d'inicis provocatius de marcat caràcter humorístic, però que ja el 1925 prenen postures més culturalistes.

Entre 1926 i 1930 impera el Surrealisme francès, caracteritzat per l'onirisme, el l'irracionalisme i l'escriptura automàtica, difós mitjançant la revista sisetana "L'Amic de les Arts" (1926-1929). Dirigida per Josep Carbonell i Gené, hi col·laboraren figures com Dalí, [Lluís Montanyà](#) i Miró. El 1928 es publicà el "[Manifest groc](#)", signat per tots tres, on es denunciava amb violència el Noucentisme i s'afirmaven els valors de l'avantguarda.

La darrera etapa, entre 1948 i 1954, correspon a la represa de postguerra protagonitzada pel grup que s'articulà al voltant de la revista "Dan al Set". Partint del Dadaisme, navegà pel Surrealisme i l'Existencialisme. En formaren part el poeta [Joan Brossa](#), i els pintors Antoni Tàpies, Modest Cuixart i Joan Ponç.

Ajuntament de
Barcelona

bcn.cat/
horta-guinardo
twitter.com/BenHorta_Guin
facebook.com/DistricteHortaGuinardo